

MEMORIAL

General Marii Wittek

26 sierpnia 2003

FUNDACJA GENERALI ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
mail: fapek@wp.pl; www.zawacka.pl

AK

Białystok

Fotogr. wydruki - 4000

HOJCIECHOWSKA Wiesława

zam. Hamerlińska

ps. "Ptaszyca"

"Ciepła frontowa"

3416/USK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Wojciechowska Wiesława
zmm. Kameralistka
T 3416 / WSK

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa ✓ K. 1, 3-1-2
I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓ K. 2, 3-2
I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ K. 1, 3-1

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

- III/1 – dot. rodziny relatora —
III/2 - dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
III/3 -- dot. ogólnie okresu okupacji (1939 –1945) —
III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —
III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓ K. 2, 3-2

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓ 1

VI. Fotografie ✓ 206 zob. tei I/1/21 on p. 116, 22

I/1. Relacja własna

- Relacja (własna) Giełdowy Hauerlińskiej - skrócona.
3-daty. Rkp. Kserokopia, k. 1, s. 1-2.

III/111
Hrystawa Hamerlińska z domu Wojciechowska
Tadeusza i Bronisława
29. IX. 1929 r. w Bawonowicach
"Ptaszyca"

mała matura

20. VIII. 1941 r.

Łącznie od 20. VIII. 1941 r. do 26. VIII. 1944 r.

z domu Hrystawa Hamerlińskiego z domu Wojciechowskiej

nie

Władysław Szpilka

Poinicuar w mieszkaniu mojej matki, Bronisławy
 Wojciechowskiej, zamieszkałej w Białymstoku, przy ul.
 Sosnowej 118 b, a następnie 83 była służynką kon-
 taktowa i punkt igromoscy dla K. dy obwołu ZWZ-AK
 Białystok - Miasto i następnie Okręgu AK Białystok
 ja - mimo młodego wieku byłam często wzywana
 do przesyłania korespondencji, materiałów pro-
 pagandowych oraz wzywana do pilnowania
 terenu w czasie zebrań konspiracyjowych w na-
 szym domu. Znałam osobiscie "Boruta" (Michał Dziur-
 "Zadone", Murko, który wraz po spaleniu przechowywał
 się i miał kwalifikacje, ponadto w istniejącym okresie ak-
 cji byłem w kontakcie służbowym z komendantem
 obwołu AK Białystok miasto, "Filipem" - (Czesławem
 Halko, który wraz ukrywał się i miał punkt igro-
 moscy. Zawsze byłam młoda nie zwracałam uwagi
 szczegółów, stąd bezproblemowo mogłam pełnić
 powierzone mi zadania w przesyłaniu konspi-
 racyjnych materiałów.

Czesław Halko "Filip"

I/2 Dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora

- oświadczenie świadka p.łk W. Limińskiego, W-wa 1977 mps (ksero), k.l.s.1
- Legitymacja Urzędu d/s Kombatantów i osób Represjonowanych Nr 540113, Nowa Sól 1999, mps (ksero), k.l.s.2

Z A Ś W I A D C Z E N I E

W oparciu o pełnomocnictwo Komendanta Sił Zbrojnych w Kraju nr 732/223/B.P./1, z dnia 26.04.1944 roku, niniejszym stwierdzam, że Obywatelka HA-MERLIŃSKA WIESŁAWA, z domu Wojciechowska, córka Tadeusza i Bronisławy, urodzona dnia 29 września 1929 roku, wykształcenie podstawowe, pseudonim "Ptaszyna" była w szeregach W.S.K. w grupie młodzieżowej - Armii Krajowej od sierpnia 1943 roku do wyzwolenia - lipiec 1944 rok, w okresie hitlerowskiej okupacji, na terenie Białostockiego Okręgu, w obwodzie miasto Białystok.

Do pracy w konspiracji Ob. Wiesława Hamerlińska, pseudonim "Ptaszyna" została przyjęta w sierpniu 1943 roku, na placówce miasto Białystok i włączona do grupy młodzieżowej WSK: funkcje szefa WSK obwodu miasto Białystok pełniła ppor. Aniela Rybarczyk, ps. "Aleksandra".

W mieszkaniu rodziców Ob. "Ptaszyny" w Białymstoku przy ulicy Sosnowej 118, szef łączności obwodu ppor. "Babicz" zorganizował skrzynkę pocztową i punkt kontaktowy łączności sztabu komendy obwodu miasto Białystok. Ob. "Ptaszyna" była łączniczką na punkcie kontaktowym i przenosiła konspiracyjne pocztę do szefa łączności obwodu. W czasie odpraw które sztab obwodu organizował w mieszkaniu rodziców Ob. "Ptaszyna" była obserwatorem bezpieczeństwa.

Obywatelka Wiesława Hamerlińska wyróżniła się w pracy, w grupie młodzieżowej W.S.K.-Armii Krajowej i została:

o d z n a c z o n a

- Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami w sierpniu 1944 roku.

Dowódca Białostockiego Okręgu A.K.

Zgodność podpisu
stwierdzam Nr 1

[Podpis]
Janina Stępińska

dn. 26.09.1977 r.

"Mécisław"

Władysław Liniarski płk.

STWIERDZA SIĘ ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

Światowy Związek Żołnierzy
Armii Krajowej
Okręg Wielkopolski
Al. Niepodległości 15
60-713 Poznań, tel. 6-541-918
Konto: PKO BP 10/M Poznań
Nr 10204027-9436-270/1

WICEDZIESZAK
mgr Maria Krzyżańska

4.12.2002

I/2/2

ZAŚWIADCZENIE

Nr 540113 /0493331

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

HAMERLIŃSKA
Nazwisko

WIESŁAWA
Imiona

29.09.1929r. BARANOWICZE
Data i miejsce urodzenia

Uprawnia
do przejazdów
PKP i PKS
w/g 50% zniżki

Hamerska
podpis posiadacza zaświadczenia

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).

Z up. KIEROWNIKA URZĘDU
ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych

Halina Pasternak
m.p.

21.07.99

Data

Halina Pasternak
Dyrektor Biura Ewidencji
i Realizacji Decyzji

RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIEŃ
USTAWOWYCH

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
08 1943	07 1944	ARMIA KRAJOWA	01
10 1944	01 1946	OBÓZ GUPW I W ZSRR	03

Adres zamieszkania

67-100 NOWA SÓL

STWIERDZA SIĘ ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM

Łącznie: lat 02 miesięcy 04

Zmiana: lat miesięcy
Z up. KIEROWNIKA URZĘDU

ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych

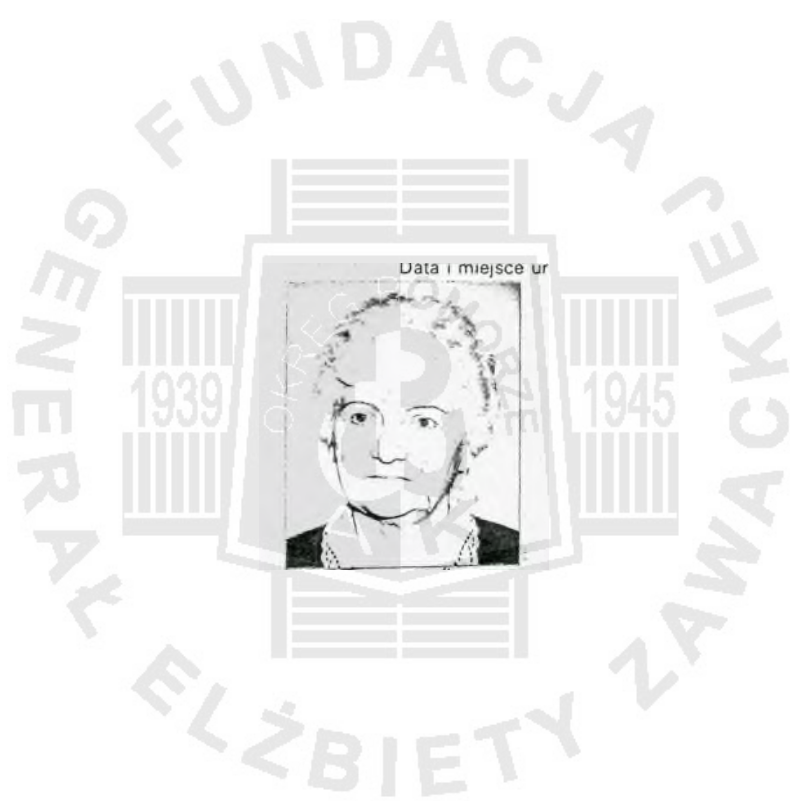
Halina Pasternak
Dyrektor Biura Ewidencji
i Realizacji Decyzji

Światowy Związek Żołnierzy
Armii Krajowej
Biuro Wielkopolska
ul. Wolności 16
60-100 Poznań, tel. 61-1-919
Kontakt: BP i O/M Poznań
Nr tel. 4027-9436-270/1

4.12.2002

WICEPREZES
Zarządu Okręgu

Halina Krzyżan
m.p. Maria Krzyżan

II Materiały uzupełniające relację

- „Białostoczczyzna 1944-1945 w dokumentach podziemia i oficjalnych władz. Oprac. J. Kutak, zeszyt 10, W-wa 1998, k.1, s.1 - Wypis z podręcznika - Rkp. Kserokopia.

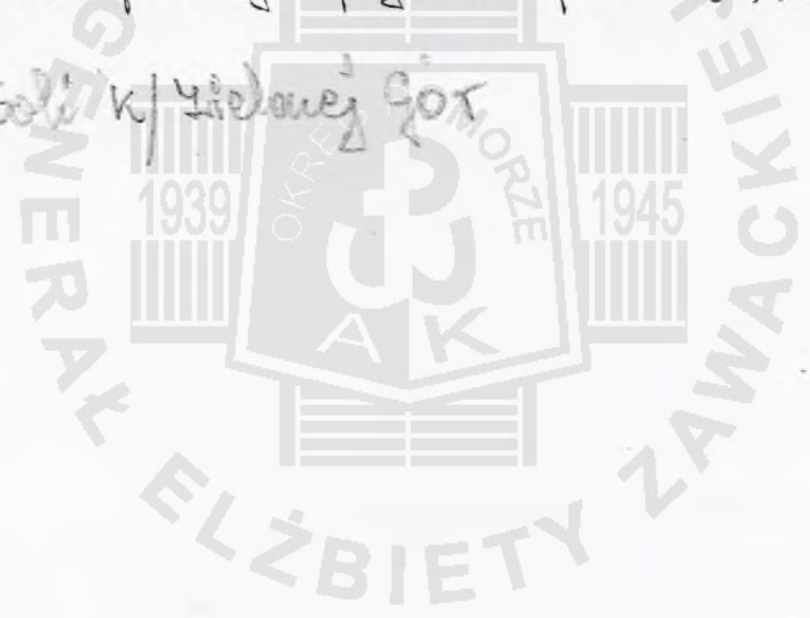

Białostocznina 1944-1945, Późna nota biograficzna Bronisławy Wojciechowskiej
ps. "Ciocka" - matki "Ptaszyzny".

Kulak, - jak wyżej.

Kulak. "Pismo inspektora "Józki" z 24 października 1944 r. do szefa wywiadu
"Jaska III", Aneks 46. Odpis z oryginałem Pole XI. 27.10.44. (...) 5. 4
tego samego źródła podają, że w książce więzi (siostrenicy Jy³) znalaziono
pokwitowanie z dn. 14. X. - na 800 dp., że [przyznała się?]. ... skąd je otrzy-
mata - Wiesia na razie nie przyznaje się, należałoby przesłuchać osobę zainteresowa-
ną. Donesi to NKWD-ista, który przychodzi do matki po ciepłą bieliznę ... (Jy³
mawiał "ostatnią swoloczę"). O toż sprawę tych 800 dp. - to była - od po-
czątku do końca. Oni nie znaleźli żadnego papierka siwkowego. Pieczętka była
pieczętką domową z przed 1939 r. Zabrał natomiast trochę czystego papieru
parę ołówków, wieczne pióro - tyle z przyborów do pisania. (...)". s. 158-159.

Zam. w Nowej Soli k/ Zielonej Górze

IV Korespondencje
- Korespondencje między M. Wojciechowskim (brat) i Fundacją,
k. 2, s. 1-2

Mieczysław Wojciechowski
UL

Poznań, dnia 22-02-2010 r

60-147 Poznań
FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
w Toruniu
Wpłynęło dnia: 26.02.2010
L. dz. 177/2010-412/10
Załączniki:
Referent:

Fundacja Archiwum
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Kobiet
ul. Podmurna 93
87-100 Toruń

W załączeniu przesyłam zebrane dokumenty oraz zdjęcia mojej rodziny, która w czasie okupacji niemieckiej była w konspiracji AK.

Po tzw. „wyzwoleniu” (lipiec 1944) moja mama, ciotka i trzy moje siostry zostały aresztowane przez NKWD i wywiezione do obozu w Ostaszku.

Wg niektórych opracowań książkowych są podane różne daty ich aresztowań oraz powrotu do kraju.

Po konsultacji z moją siostrą Wiesławą poniżej przekazuję sprostowanie.

Bronisława Wojciechowska pseud. „Ciotka” rocznik 1899
aresztowana 9.XI.44 – powrót do kraju 27.I.1946

Eugenia Forys pseud. „Ita” rocznik 1914
aresztowana 15.X.44 – po wielokrotnym przesłuchaniu jako najbardziej winna skierowana do „odsiadki”, z Ostaszku przewieziona na północ ZSSR – powrót do kraju 10 IX.1948

Jadwiga Wojciechowska pseud. „Jawa” rocznik 1922
aresztowana 15.X.44 – powrót 27.I.1946

Wanda Wojciechowska pseud. „Jarzębina” rocznik 1927
aresztowana 15.X.44 – powrót do kraju 27.I.1946

Wiesława Wojciechowska pseud. „Ptaszyna” rocz. 1929
aresztowana 15.X.44 – powrót 27.I.1946

Na przestrzeni ostatnich lat zmarły:

Bronisława Wojciechowska z domu Pałajska „Ciotka” - 3.06.1983 w Nowej Soli

Eugenia Forys z domu Pałajska „Ita” – 10.06.1989 Hryniewicze k/ Białegostoku

Wanda Kondracka z domu Wojciechowska „Jarzębina” – 28.12.2009 w Białymstoku

Pozostaję z akowskim pozdrowieniem
Mieczysław Wojciechowski

11/2

FUNDACJA
GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ
ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK

BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. PODMURNA 93 • TEL. 0048 56 65 22 186
www.um.torun.pl/AK, www.zawacka.pl, fapak@wp.pl

KONTO: 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244 • KRS 00000 41692

L. dz. 203/WSK-412/10

Toruń 4.03.2010r.

Szanowny Panie!

Bardzo serdecznie dziękuję w imieniu Fundacji General Elżbiety Zawackiej za przystanie nam materiały dotyczące działalności Pana rodziny w czasie okupacji niemieckiej. Wszystkie tak ważne dokumenty zostaną przez nas opracowane i włączone do tezek osobowych, które już posiadamy. Dziękujemy też za aktualne dane dotyczące dat śmierci, aresztowań i powrotu do kraju, a także za zdjęcia, które są szczególnie dla nas cenne, ze względu na organizowane przez nas wystawy.

Spośród kobiet, o których materiały otrzymaliśmy od Pana, tylko jedna: p. Jadwiga Dziegma z d. Wojciechowska nie ma jeszcze założonej teki. O pozostałych, materiały o ich działalności w czasie II wojny światowej są opracowane i zgromadzone w naszym archiwum w następujących tezkach osobowych: Bronisława Wojciechowska - teka nr 3415/WSK, Eugenia Forys - teka nr 3299/WSK, Wanda Wojciechowska - nr 2973/WSK, Wiesława Wojciechowska - teka nr 3416/WSK.

Jeszcze raz dziękuję za pomoc w naszej pracy i serdecznie pozdrawiam

Anna Mikulska
dokumentalistka Fundacji

J. 3416 / WSK

AK Białystok

WOJCIECHOWSKA Wiesława
zam. Hamerlińska

ps. "Ptaszka"

IV. Wypisy ze źródeł - mazurskie karty
informacyjne: 1.

i

J. 3416 / WSK

AK Białystok

WOJCIECHOWSKA Wiesława
zam. Hamerlińska
ps. "Ptaszyna"

2r. Relacja, dokumenty

B. Rojek 2015

T. 3416/WSK

AK
Białystok

WOJCIECHOWSKA Wystawa
zam. Hamerliniska
ps. "Ptaszyce"

VI. Fotografie

1. Zdj. legii lymskiej po powrocie z Ostaszewa, 1846r.
ksero, ark. 1 + 1

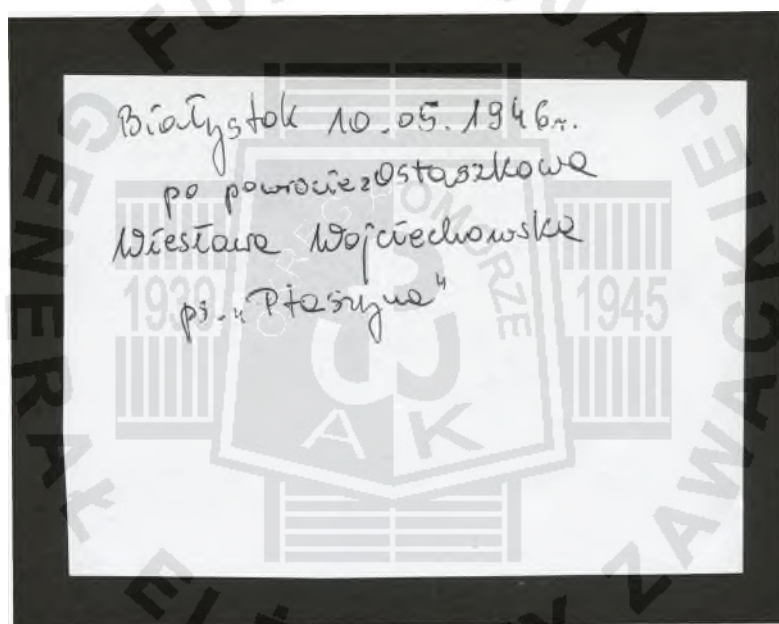
~~T. 3416/WSK~~

VI/1

Wiesława Wojciechowska „Ptaszka”
Białystok, 10. 05. 1946
Po powrocie z Ostaszkowa

ГОЛІЕЦНОВСКА Ністара

